

Formulier voor Raadsleden en College

Politieke Avond gemeenteraad Gooise Meren

Mailen aan: griffie@gooisemeren.nl

Vraag		
Agendacommissie Vergadert 2 wekelijks	Voorzitter raad	Griffier
		Naam indiener: R.M.M. Sweijen (GOP)
Onderwerp: Monumentenstatus voormalig klooster Mariënborg		
Vraag (art. 33 RvO)		
Toelichting: Het voormalige klooster Mariënborg is een beeldbepalend pand in Bussum. Het voldoet aan alle voorwaarden om de status van gemeentelijk monument te krijgen. Daar zijn inwoners het over eens en uit besprekingen in de gemeenteraad en de Commissie Ruimte van Bussum mag blijken dat zowel raad als college dit ook wensen. Het Cuypersgenootschap pleit hier al jaren voor en in 2013 is reeds een bouwhistorisch onderzoek verricht. Sinds medio 2014 wordt er in de raad over gesproken. Echter, na 2 jaar moeten wij constateren dat er voor Mariënborg nog steeds geen procedure is gestart om het tot gemeentelijk monument aan te wijzen. Dit betekent dat er nog geen sprake is van enige voorbescherming en daarmee Mariënborg formeel geen enkele bescherming geniet. Hiermee zou de eigenaar van het pand relatief eenvoudig het pand geheel of gedeeltelijk kunnen slopen en/of ingrijpend kunnen wijzigen. De Gooise Ouderen Partij (GOP) vindt dit een onwenselijke situatie en stelt daarom de volgende vragen aan het college conform art. 33 RvO.		
<ol style="list-style-type: none">1. Heeft het college de eigenaar van Mariënborg aangeschreven dat het college voornemens is om Mariënborg aan te wijzen als gemeentelijk monument? De huidige eigenaar (de Onze Lieve Vrouwestichting) en de beoogd ontwikkelaar (naar verwachting opvolgend eigenaar) zijn in 2015 persoonlijk op de hoogte gebracht van dit voornemen, de aanwijzingsprocedure en het beschikbare bouwhistorische onderzoek.2. Geldt op dit moment de status van voorbescherming zoals bedoeld in artikel 4 van de Erfgoedverordening Gooise Meren 2016? Nee, omdat het in 2015 door het College van B&W Bussum genomen besluit om Mariënborg aan te gaan wijzen als gemeentelijk monument nog niet uitgevoerd is, in afwachting van een beter inzicht in de plannen voor herontwikkeling. Met het besluit dat reeds genomen is kan de voorbescherming simpel worden opgelegd door middel van een kennisgeving aan de eigenaar van het voornemen tot aanwijzing als gemeentelijk monument.3. Is het juist dat er op dit moment geen gronden zijn voor de gemeente om een omgevingsvergunning voor sloop van het pand te weigeren o.b.v. het feit dat Mariënborg een monument is of behoort tot een beschermd dorpsgezicht? Is het juist dat de CRK&E daarin ook geen rol heeft vanuit de optiek van monument of beschermd dorpsgezicht mocht de eigenaar besluiten tot sloop? Is het juist dat een aanvraag tot sloop mogelijk is binnen het huidige bestemmingsplan en dat de gemeente bij een dergelijke aanvraag binnen 6 weken goedkeuring moet geven? Er geldt op dit moment geen bescherming. Mariënborg is ook niet gelegen in het gebied dat aangewezen is als beschermd dorpsgezicht. Een melding van sloop voldoet waarna – bij een uitblijvende reactie dat de melding niet in orde is – na 4 weken gestart mag worden met sloop. Er is overigens geregeld contact met de ontwikkelaar over de uitwerking van zijn plannen. Die zijn nog niet klaar en het pand is nog niet in handen van de beoogd ontwikkelaar. Het is aan de eigenaar maar niet erg logisch voor hem om vóór de verkoop een pand te willen gaan slopen. Bovendien heeft Amaris het pand gehuurd tot in ieder geval 1-1-2017 voor de bewoners van Florisberg. Redelijkerwijs zal er tot het vertrek van Florisberg geen sprake zijn van sloop van het pand.4. Wat zijn de kosten voor het opstellen van een redengevende omschrijving? Dit is nog niet geoffreerd maar zal waarschijnlijk ruim € 1.000 bedragen.5. Binnen welke termijn zou een redengevende omschrijving gereed kunnen zijn indien er geen sprake zou zijn van budgettaire beperkingen, beperkingen van mankracht of andere beperkingen? Dit zou binnen 2 weken mogelijk moeten zijn (uitgaande van geen enkele beperking).6. Waarom heeft het college berichtgeving in de lokale media nooit tegengesproken dat Mariënborg tot gemeentelijke monument wordt of is aangewezen? Toelichting: op 8 december bericht de Gooi en Eembode onder de kop 'Klooster Mariënborg krijgt gemeentelijke monumentenstatus' dat de kogel door de kerk is. Zij baseren zich op uitspraken van de wethouder in de Commissie Ruimte van 3 december 2014. Op 11 maart 2015 meldt Bussums Nieuws dat het college besloten heeft 9 gebouwen en 2 begraafplaatsen aan te wijzen als gemeentelijk monument en dat "het gaat om bekende gebouwen als klooster Mariënborg". De berichtgeving is niet tegengesproken omdat het College van Bussum en dit College de intentie hadden en hebben om Mariënborg of een deel ervan als monument aan te wijzen.7. Waarom is het college van mening dat door de herontwikkeling van Mariënborg er veel zal veranderen en dat daarom een redengevende omschrijving nu niet bruikbaar is? Gooise Meren is gebaat bij herontwikkeling van		

Mariënborg en niet bij leegstand. Wij zijn groot voorstander dat het pand wordt herontwikkeld en een goede gebruiksfunctie krijgt waarbij historische waarde behouden blijft. Dat ligt geheel in het verlengde van de genomen besluiten in de gemeente Bussum. Die heeft in een brief aan de ontwikkelaar gemeld dat we in nauw overleg met de CRK(en E inmiddels) willen onderzoeken op welke wijze de historische bebouwing en mogelijke nieuwe toevoegingen met elkaar in harmonie kunnen worden gebracht.

8. In het verlengde daarvan, waarom is het college van mening dat de redengevende omschrijving pas na de planontwikkeling kan worden opgesteld? **Op dit moment kan slechts een redengevende omschrijving worden gemaakt op basis van de huidige bebouwing en functie. Hierin komen wijzigingen als gevolg van plannen van de ontwikkelaar. Met de beoogd ontwikkelaar is afgesproken dat we op basis van vertrouwen en met inschakeling van de CRK&E overleggen over de plannen die hij maakt. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de bouwhistorische analyse (die ook de basis vormt voor een redengevende omschrijving).**
9. Wanneer wordt verwacht dat de planontwikkeling is afgerond? **Er is ons op dit moment geen harde planning van de ontwikkelaar bekend. De verhuur duurt tot tenminste 1-1-2017. Wij weten wel dat de feitelijke overdracht niet eerder dan over anderhalf jaar plaatsvindt.**
10. Welke concrete afspraken zijn er met Slokker B.V. (eigenaar van het voormalige klooster) gemaakt m.b.t. het niet aantasten van de monumentale waarde van het pand bij herontwikkeling? Zijn deze afspraken schriftelijk (ook wordt bedoeld in een e-mail) vastgelegd? Indien deze afspraken schriftelijk zijn vastgelegd, dan graag dit aan de raad ter beschikking stellen. **Slokker is op dit moment niet de eigenaar maar de beoogd ontwikkelaar. Huidige eigenaar is de Onze Lieve Vrouwestichting. Het door het College van Bussum vastgestelde Ambitiedocument is uitgangspunt bij de herontwikkeling. In dat document staat aangegeven welke visie er is op het behoud van de historische bebouwing. Hieraan moet de planvorming voldoen (het Ambitiedocument is beschikbaar op de website van de gemeente). Inmiddels hebben wij recent, samen met de deskundige leden van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed (CRK&E), een oriënterend bezoek gebracht aan Mariënborg. De ontwikkelaar heeft daar haar plannen, voor zover deze nu duidelijk zijn, met ons gedeeld (in grote lijnen). Aan de hand van de rapportage zal de CRK&E ons adviseren over het vervolg (ook wat betreft de monumentenstatus dus). In juli 2015 heeft de gemeente een brief gestuurd aan Slokker over de gemeentelijke visie op het herontwikkelingsproces. Daar komt ook de monumentale waarde aan de orde. De brief kan worden ingezien bij de projectleider i.v.m. de privacy van de betrokken partij.**
11. Wat bedoelt het college met een "redengevende omschrijving voor de toekomst"? Toelichting: deze term is gebruikt in beantwoording van de vraag van Hart voor Bussum van 27 januari 2016. De vraag gaat specifiek over de toevoeging "voor de toekomst". Een redengevende omschrijving is een onderbouwing van de monumentwaardigheid van een pand en geeft een opsomming van de meest waardevolle bouwkundige delen en heeft, gezien het feit dat het om een monument gaat, per definitie betrekking op het verleden. **Zie beantwoording onder 8.**
12. In dezelfde beantwoording van 27 januari 2016 stelt het college dat inzake Mariënborg de CRK&E zal adviseren "als ware het een monument". Welke formele bevoegdheden heeft de CRK&E, aangezien Mariënborg geen monumentstatus heeft? **zie beantwoording onder 2,3 en 10.**
13. Waarom is het college van mening dat de CRK&E een advies kan geven zonder dat er een redengevende omschrijving is? Op welke criteria moet de CRK&E zich baseren? Welke rechtskracht heeft dit advies richting het college? Welke rechtskracht heeft dit advies richting de eigenaar van het pand? **De CRK&E heeft het complex bezocht en beschikt over het architectuurhistorisch onderzoeksrapport met waardestelling. Bij een beschermd monument is het gehele monument beschermd. De redengevende omschrijving geeft slechts een motivatie voor deze keuze aan. Het is in ieder geval niet zo dat alleen de in de redengevende omschrijving beschreven onderdelen beschermingswaardig zijn. De CRK&E adviseert over het plan in het kader van de Welstandsnota waarin alle monumenten zijn opgenomen. Zij adviseert aan de hand van de liggende kaders en haar eigen deskundigheid met ondermeer een restauratiearchitect en een architectuurhistoricus in haar midden. Zoals eerder gesteld is het de bedoeling van het College om de CRK een zware rol te laten spelen in het uitwerken van een goed gebruik van het gebouw in harmonie met de historische waarde. Het advies van de CRK&E weegt dan ook zwaar voor het College bij de toetsing van de bouwplannen. Het advies heeft geen rechtskracht. Dit is bekend bij de beoogd eigenaar/ontwikkelaar van het pand.**
14. In beantwoording van vragen van dhr. M.E.A. Hendriks (brief van 10 mei 2016 die door dhr. Hendriks aan de GOP ter beschikking is gesteld) geeft het college aan dat er pas een procedure wordt opgestart voor aanwijzing als gemeentelijk monument als er een plan ligt (van Slokker) "die de monumentale waarde van het complex niet onevenredig aantast". Wat bedoelt het college met de woorden "niet onevenredig"? Waaraan wordt dat getoetst? Is dat vastgelegd? **Zie onder 13**
15. Is het college er van op de hoogte dat het opstellen van een redengevende omschrijving ook een iteratief proces kan zijn, waarbij tijdens het aanwijzingsproces aanpassingen kunnen worden gedaan? **Ja. Zie onder 8.**
16. Zo ja, waarom heeft het college niet voor die aanpak gekozen? **Het College in Bussum heeft om haar moverende redenen vorig jaar een andere keuze gemaakt. Naar aanleiding van het recente bezoek met de CRK&E aan Mariënborg beraadt ons College zich over het vervolg.**
17. Kan het college aangeven wanneer het college heeft besloten om m.b.t. Mariënborg geen proces tot aanwijzing tot gemeentelijk monument op te starten, gezien het feit dat:
- op 3 december 2014 de wethouder in de Commissie Ruimte zegt dat "het voorstel om Mariënborg tot gemeentelijk

monument te verklaren, in de volgende vergadering wordt voorgelegd aan de commissie. Daarna kan het college het besluit snel afhandelen"

- in de raadsvergadering van 29 januari 2015 de wethouder aangeeft dat er "steeds aan de raad [wordt] teruggekoppeld"
 - in diezelfde raadsvergadering een motie is aangenomen die het college verzoekt "te rapporteren over de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen en vervolgstappen"
 - op 25 juni 2015 de wethouder zegt dat "... het belangrijk is om snel Mariënborg de status van gemeentelijk monument te geven. Hieraan wordt momenteel hard gewerkt". Zoals hierboven al vermeld heeft het College van Bussum in 2015 wel besloten over het voornemen tot aanwijzing van Mariënborg als monument. De procedure is alleen nog niet gestart. Het College van Bussum heeft dat om haar moverende redenen gedaan. Ons College beraadt zich over het vervolg naar aanleiding van het recente oriënterende bezoek van College, ambtenaren en de CRK&E aan Mariënborg.
18. Kan het college aangeven waarom hierover niet expliciet aan de raad is teruggekoppeld gezien de toezeggingen die zijn gedaan, de suggesties die zijn gewekt en de berichtgeving in lokale media?
De afgelopen maanden was er weinig nieuws te melden omdat de beoogd ontwikkelaar bezig was met het maken van zijn plannen. Recent is daar meer zicht op gekomen. Het College is zich bewust van de grote belangstelling van de Raad voor dit onderwerp en zal u (blijven) informeren als er iets te melden valt.